

Klimaatverandering als verdienmodel

(25 september 2018)

"Door opwarming van de aarde smelten onder meer de ijskappen van Antarctica, en dat heeft grote invloed op de zeespiegelstijging hier." Woensdag 19 september. Vanuit mijn luie stoel kijk ik naar het journaal. Maar bij dit nieuwsitem ga ik rechtop zitten. Een mogelijke zeespiegelstijging van twee of drie meter rond 2099 lijkt me verontrustend nieuws. Dan komt dit *land-onder-de-zeespiegel* pas goed onder water te liggen.

Maar daar verzinnen we wat op! Van hogere dijken tot een zandvlakte voor de kust en een Deltaplan 2.0. Dat komen Deltacommissaris Wim Kuijken, hoogleraar Stefan Aarninkhof en Bas Roels van het WereldNatuurFonds promoten. Onafhankelijke deskundigen en de milieubeweging. Mooier kan toch niet?

Maar in (natuur)rampen schuilt winstgevende business. Dat weten we [sinds 'The Shock Doctrine' van Naomi Klein](#). En dat blijkt.

Deltacommissaris Wim Kuijken? Hij loopt al sinds 2010 te koop met het project Zandmotor: "*stort zand voor de kust en laat de natuur het verspreiden. Voor deze en andere bedrijven in de watersector heb ik dus werk in de aanbidding.*" (Interview met [VNO-NCW](#))

Of hoogleraar Stefan Aarninkhof: [10 jaar ervaring bij Boskalis](#), gespecialiseerd in dijken, landaanwinning en kustbescherming.

Het WNF dan? Misschien is er geknipt in het verhaal van Bas Roels, maar [het eigen WNF-rapport](#) 'dat er ongeveer twee aardbollen nodig zijn als iedereen zo zou leven als de gemiddelde Nederlander' heb ik niet gehoord.

Kustverdediging...wat is daar mis mee?

Helemaal niets. Maar de heren gaan wel voorbij aan de vraag wáár die zeespiegelstijging vandaan komt. 'Opwarming', 'klimaatverandering'? Alsof moeder natuur het allemaal zelf bedacht heeft, en wij klaar moeten staan om haar voor de zoveelste keer te laten zien wie hier de baas is. Fout: niet moeder natuur, maar de mens, aan wie we dit te danken hebben, moet getemd worden. In de eerste plaats zij die miljarden verdienen zonder acht te slaan op het uitputten van natuurlijke hulpbronnen en de uitstoot van broeikasgassen. En die - getuige Shell, getuige de zieligdoenerij van grote ondernemingen over de mogelijke kosten van een klimaatakkoord - voorlopig niet van plan zijn hier fundamenteel verandering in te brengen.

Ik voorzie dat de kustverdedigingsplannen het gevoel van urgentie om de oorzaken van klimaatverandering aan te pakken niet gaan vergroten. En de fossiele industrie krijgt een broertje, met verdienbelang bij de milieu-statusquo: de zandstorters annex dijkenbouwers.

Klimaatakkoord

Het een doen en het ander niet laten? Er komt toch een Klimaatakkoord? En zitten ze niet allemaal in het Klimaatberaad: bedrijven, milieu-organisaties, vakbond? Desondanks, of misschien juist daardoor, schiet het met het Klimaatakkoord net zo hard op als met dat Pensioenakkoord, dat er ook maar niet wil komen. Wat een contrast met de dynamiek van de geïnterviewden!

Goed, de handtekeningen onder het Klimaatakkoord komen er. Toch *blijven* de hamvragen: is het genoeg, is het op tijd?

Journalist en geochemicus Sam Gerrits is kritisch. Het komend akkoord is "[enorm ambitieus — en vooralsnog enorm onhaalbaar](#)".

Geen natte vingerwerk, maar een solide onderbouwde analyse: té veel vaagheden, technologisch wensdenken, en gegoochel met cijfers.

Bovendien hangt de vraag 'wie zal dat betalen' als een zwaard van Damocles boven de onderhandelingen. Het bedrijfsleven, voorop de grote jongens, heeft niet veel trek in die rekening.

Die roepen al 'au' over hun concurrentiepositie voor ze geslagen worden, en incasseren liever de twee miljard van de dividendbelasting.

Conclusie: als we niet uitkijken worden ook Klimaatakkoord én het opvangen van de zeespiegelstijging een mooi verdienmodel. En dát lijkt me niet de bedoeling.